

Duif

door mariëlle verdijk

7:00 uur. Ik zit aan tafel met de dagplanning voor me en geniet van de twee dingen die mij het meest lief zijn op de zondagochtend: stilte en een kop gloeiend hete koffie. Het is weekend en er komen nieuwe gasten. Dat betekent bedden verschonen, badkamers nalopen en een welkomstdiner voorbereiden. Verder moeten we het inmaken van de ingekiste bieten vandaag echt afkrijgen. Het is te hopen dat van de drie Nomaden die vandaag aankomen er tenminste één keukenervaring heeft, dan lukt het wel om de schuur leeg te maken en alles te wekken. Terwijl ik met een half oog door de aanvragen scroll om te weten wat voor een vlees ik in de kuip krijg, zie in mijn andere ooghoek een duif scharrelen achter op de binnenplaats. Het beest trekt lichtjes met één poot en lijkt zich bewust ver te houden van de detector. Kaktus.

Accuut stuur ik een bericht naar Karla: "Duif".

Ik loop naar de tuindeuren, sluit voorzichtig de gordijnen en ga dan terug naar mijn koffie. Het rustige zondagochtendgevoel is voorbij.

*

7:08 uur. Ik hoor Yaris zingend de trap af komen. Snel loop ik naar de deur en leg een vinger op mijn lippen. Geschrokken houdt hij zijn mond en loopt op zijn tenen verder naar beneden, de keuken in.

"Niet malen!" sis ik hem toe als ik zie dat hij naar de bonen wil lopen. Hij kijkt me

ontzet aan. Ik maak een fladderend gebaar met mijn handen.

"Later dan toch wel?" fluistert hij.

"Misschien."

Ik snap zijn teleurstelling. Het is tenslotte zondag, de enige dag dat er koffie wordt gedronken. Maar dit is nu even belangrijker. Die duif moet eerst dood.

"Waar is Mus?" vraag ik.

"Slaapt nog" zegt hij, terwijl hij met zijn ogen rolt, maar in zijn stem hoor ik onmiskenbaar affectie.

"Kan jij de D-berichten even checken?" vraag ik. Ik vertrouw mezelf nooit in het interpreteren van die codes en voor Yaris is het gesneden koek.

"Tot 12:00 uur code rood."

Het lijkt op hem weinig indruk te maken, maar in mijn maag trekt de knoop zich als een bol kleefkruid nog wat strakker aan. Yaris is al een keer ternauwernood ontsnapt aan een aanslag, maar hij denkt zelf dat dat een vergissing was.

"Waarom zouden ze *mij* willen hebben?" zegt hij met een zucht, als ik hem vraag om op Karla te wachten. Ik weet wel waarom.

*

7:21 uur. Yaris en ik zitten al geruime tijd stilzwijgend aan de keukentafel te wachten op Karla. De tijd lijkt achteruit te gaan in plaats van vooruit. Yaris wiebelt ongeduldig met zijn rechterbeen en maakt patronen van broodkruimels op het tafelkleed. Ik sip van mijn laatste restje koffie maar deze smaakt me niet meer; ik haat lauwe koffie.

*

7:24 uur. Ik zie door het bovenraam een duif voorbijvliegen. Is het dezelfde? Karla is er nog niet. Ik dwing mezelf te denken: misschien is het wel een echte en is het hier om te foerageren; het Voedselbos van Isatis is tenslotte vlakbij. Maar ik weet ook dat die kans miniem is. Twee duiven in een half uur betekent ellende.

Mijn partner Raaf maakt vaak grappen over het feit dat de NihiLibs juist deze vogels gebruiken als kamikaze vliegers, en doet altijd alsof het de keuze van die beesten zelf is geweest.

“Heb je wel eens goed gekeken hoe ze zich altijd ongegeneerd volpropten bij de kraam van Bram Ladage toentertijd, op het Binnenwegplein?” riep hij altijd getergd uit. Daar moest ik steeds weer om lachen. Om dat beeld van al die fanatieke duiven rondom patat-etende mensen.

“Nou dan. Opportunisten zijn het, altijd al geweest.”

Maar ik vond het verdrietig dat we bang moesten zijn van een *roekoe* op de vroege ochtend.

*

7:38 uur. Een zacht klopje op de deur. Karla. Als ik de voordeur open doe en mijn hand uitsteek, negeert ze dit gebaar en loopt zonder plichtplegingen met haar modderige laarzen door naar achteren. Typisch. Ik loop achter Karla aan en schuif voorzichtig de gordijnen open. Ze trekt haar muts verder over het hoofd en stapt naar buiten, de voorjaarszon in. Een tijdje staat ze stokstil en luistert geconcentreerd. Dan doet ze een paar stappen richting een zaaibed – uit automatisme maak ik aanstalten om haar te waarschuwen maar houd me op tijd in. Het zal niet de eerste keer zijn dat ze in haar lompheid mijn pas ingezaaide kruidentuin vertrapt. Karla richt haar luchtbuks op een doel

net buiten mijn zicht. De loop van het geweer ondersteunend met haar linkerhand trekt ze de schouders een fractie op. Ik haal langzaam adem en houd mijn wijs- en middelvinger gekruist achter mijn rug. Dan volgt het schot. Ik hoor klapperende vleugels en een koerend geluid. In de stilte die volgt zie ik Karla's schouders een millimeter zakken. Ze draait zich bruusk om en beent richting de tuindeuren, terug het huis in.

"En?" vraag ik.

"Wat en?"

"Gelukt?" Ik probeer zo luchtig mogelijk te klinken. Alsof er helemaal niets vanaf hangt.

"Nee, dat lijkt me wel duidelijk." Het klinkt als geblaf.

*

7:47 uur. Karla gaat zonder blikken of blozen of zelfs maar haar laarzen uit te trekken aan de keukentafel zitten. Onhoorbaar laat ik een diepe zucht. Dan pak ik de bonen, gooi een zuinige schep in de molen en begin te malen.

"Wat denk je? Was het er één?" vraag ik, nog steeds op een geforceerd luchtige toon.

"Weet ik veel. Ik ben geen vogelaar."

Ik heb het opgegeven om te proberen de D-duiven van echte duiven te onderscheiden. Feitelijk zijn het allemaal echte duiven, alleen zijn sommigen uitgerust met een camera en explosieven in hun krop. Omdat bij normale vogels deze krop voor voedselopslag wordt gebruikt, is het moeilijk om die gemanipuleerde duiven te herkennen. Hoe die NihiLibs die beesten zo kunnen programmeren en besturen dat ze precies weten wie ze moesten uitschakelen, geen idee. Het heeft iets met spyware te maken is mij verteld – maar ik ben kok, geen programmeur, dus ik onthoud dat soort dingen niet. Het komt erop neer dat

deze duifdrones het gemunt hebben op onze jongeren. Dus schieten we per definitie alle duiven die we zien af.

*

7:52 uur. Ik draai met driftige halen aan de koffiemolen en probeer mijn ongerustheid samen met de bonen tot poeder te vermalen. Dit lukt maar gedeeltelijk. Karla heeft intussen haar jas en sjaal uitgedaan en over de stoel naast haar gegooid. Yaris, die al die tijd stil naar haar heeft zitten kijken trekt een vies gezicht in mijn richting. *Ja*, knik ik, *ik ruik die smoezelige ongewassen sjaal ook*.

"Wil je ook wat ontbijt misschien?" vraag ik met iets te weinig ruimte tussen mijn tanden.

"Ja, sgoed."

*

7:58 uur. Ik haal het brood uit de doek. Vanochtend versgebakken en nog een beetje warm. Normaal gesproken deel ik met veel plezier en trots ons zelfgeproduceerde voedsel met mensen, sterker nog: dat is ons bestaan. Maar met Karla heb ik moeite. Niet omdat ze zo nors is – daar ken ik er meer dan genoeg van - maar ze is zo onuitstaanbaar arrogant. Het lijkt alsof ze denkt dat ze het ook zonder ons af kan. Sommigen mensen – zoals Karla – bleken niet goed te functioneren in grotere gemeenschappen en hadden zich gevestigd in leegstaande appartementen die nog wind en waterdicht waren. Het was daarbij wel zaak met een paar mensen een heel trappenhuis te bemannen, anders was je te kwetsbaar. Verder was het verstandig je te associeren met een ook_huis om te kunnen ruilen en zo onderdeel te blijven van een sociale structuur.

Ieder ook_huis richt zich op het onderhouden van een specifieke vaardigheid en zowel Gezellen als Nomaden kunnen er verblijven; de eerste om te leren en de tweede om

hun kennis te delen. Het zijn vooral mensen met handkennis die als huisHouders de ook_huizen runnen: meubelmakers, elektriciëns, koks, imkers en boeren, maar ook musici en kleermakers. Mensen met hoofdkennis die ooit in bullshitbanen hadden gezeten komen er om te *doen*: denken en filosoferen zijn hier geen theoretische oefeningen, maar onderdeel van de dagdagelijkse praktijk.

Als Karla niet zo'n goede jager was zou ze misschien niet eens in de nu_Tarwewijk opgenomen zijn. Maar onze huizen kunnen haar hulp goed gebruiken want die verrekte duiven blijven komen, en ook tijdens een incidentele ratten- of ganzenplaag komen haar skills goed van pas.

*

8:07 uur. Yaris pakt zijn – voor mijn zin - veel te felgekleurde winterjas en doet zijn oortjes in.

"Ik ga eerst naar Isatis, helpen met stekken, ok? Dan kom ik daarna helpen met de bieten."

"Oke" zeg ik, "maar als je die duif ziet, zorg dan..."

"Ja-haaa.." Hij loopt door de achterdeuren naar buiten richting het voedselbos waar Isatis haar ook_huis runt. Ik kijk hem na en ondanks alles kan ik een glimlach niet onderdrukken. Sinds dat hij hier als Gezel is binnengekomen lijkt het huis op de één of andere manier veel lichter. Yaris groeide op in een klein appartement met veel huiselijk geweld, maar is ondanks dat alles een nieuwsgierige en vrolijke jongen met een tomeloze energie. Mijn adoptieve kleinzoon Mus was meteen als een blok voor hem gevallen. Sindsdien staan ze vaak uren samen in de keuken te experimenteren met nieuwe en oude technieken en laatst hoorde ik ze al praten over het samen stichten of overnemen van een ook_huis.

*

8:09 uur. "Die ben je kwijt" zegt Klara, als Yaris weg is.

Ik kijk haar verschrikt aan. Een seconde later snap ik wat ze bedoeld. Yaris heeft recentelijk een workshop enten en snoeien bij Isatis gevolgd en denkt eraan om over te stappen naar haar tuin_huis, waar groene vingers altijd heel welkom zijn. Dit kan echter pas over twee maanden aangezien het systeem vereist dat je minimaal een half jaar in het door jou gekozen ook_huis moet verblijven. Dat heeft verschillende redenen: enerzijds is het voor de huisHouders niet gemakkelijk om een keuze te maken uit het aanbod Gezellen; ze komen uit alle windrichtingen en het is altijd een heel gepuzzel om een mooie uitgebalanceerde en dynamische groep samen te stellen met mensen waarvan je hoopt dat ze van elkaar kunnen leren. Andersom verwacht je dat de Gezellen een weloverwogen keuze voor een specifiek huis maken, en dat ze niet te snel opgeven als het onverhoopt tegenvalt. Tot slot is de regel natuurlijk ook bedoeld om het onnodig reizen van mensen te beperken.

*

8:17 uur.

"Cofféééééééé!!"

Zowel Karla als ik schrikken op van ons stilzwijgende ontbijt. Mandra is een Nomade die hier regelmatig verblijft. Hij is een verschrikkelijk goede kok en de Gezellen vinden het stuk voor stuk geweldig als hij langskomt. Ik moet daarentegen steeds opnieuw wennen aan zijn luidruchtige gedrag en vaak ongepaste taalgebruik.

"SOOO!! Did you shoot that flaying baaastard, you smelly old hound?" Mandra trekt een demonisch gezicht richting Karla terwijl hij door zijn woeste baard woelt en zijn

ogen laat rollen. Ze reageert in het geheel niet op zijn vraag en kauwt stoïcijns op haar brood, maar ik zie haar mondhoek lichtelijk trekken. Het lijkt warempel een soort van glimlach. Mandra gaat regelmatig naar het huis van de jager als er iets gevild of geplukt moet worden en ze blijken elkaar goed te kunnen lijden. Ik ben hem dankbaar want door hun vriendschap hebben we genoeg donzen dekbedden voor al onze gasten en kunnen we er ook regelmatig een paar ruilen voor bijvoorbeeld gereedschap of werkuren.

*

8:23 uur. Terwijl Mandra zijn zondagskoffie maakt, besluit ik om toch nog maar een was te draaien. We hebben enkel in de ochtend drie uur stroom en door die hele duif-toestand heb ik nu nog maar een uurtje. Dat wordt het korte programma. Gelukkig valt de hoeveelheid in de wasmanden mee en ik begin neuriënd te sorteren. Bij stress ga ik het liefste schoonmaken. Laat die twee beneden maar samen hun boterham opeten, denk ik bij mezelf, daar hoef ik niet per se bij te zijn.

Ik prop de trommel zo vol mogelijk, gooi er een paar wasnoten in, sla de klep dicht en draai de knop naar 40 graden eco-stand. Ik wacht op het geluid van stromend water maar er gebeurt niets. Dat is vreemd want het lampje brand wel, dus er zou iets moeten gebeuren. Ja hoor, ook dat nog, denk ik bij mezelf. Nou, kom maar op. Ik werp een snelle blik op een oud ingelijst nieuwsprintje dat boven de wasmachine hangt en loop dan naar beneden om mijn gereedschapskist te pakken. In een mum van tijd heb ik het filter opengedraaid en trek ik een volledig kapotgedraaide sok uit het reservoir. Klassiek.

In de beginjaren van het millennium waren organisaties zoals de Maintainers en OSACiSTs begonnen met het ontwikkelen van sociale rizomen en deze – eerst nog voornamelijk digitale – netwerken kwamen langzamerhand tot bloei in de praktijk.

Mensen begonnen te beseffen dat ze wel degelijk een andere keuze konden maken in hoe ze wilden leven. Twee-ouder gezinnen werden steeds zeldzamer en uiteindelijk was er een nieuw soort socio-economische structuur ontstaan op basis van lokale productie, reparatie en ruilhandel, met als belangrijkste hubs de ook_huizen. Deze huizen – vaak leegstaande scholen zoals in onze buurt – waren grotere woongemeenschappen gerund door mensen die hun bezittingen op het gebied van ruimte, tijd en gezondheid gemakkelijk konden herverdelen en een sterke basis met elkaar hadden opgebouwd. Raaf en ik zijn 45 jaar bij elkaar.

*

8:42 uur.

"Brem. Hulp nodig"? Omlaag kijkend en zie een vragend gezicht onderaan de trap. Ik ben altijd weer verbaasd over hoe Melde het toch voor elkaar krijgt om precies op het goede moment uit het niets te verschijnen. Want inderdaad sta ik in een gastenkamer enorm te hannesen met een tweepersoons dekbedovertrek en ben ik – zoals vaker – te eigenwijs om hulp te vragen.

"Graag Melde" roep ik, maar ze staat al boven. Ik heb me wel eens afgevraagd of ze echt 100% human is, maar heb haar nog niet om een test gevraagd. Niet dat ik daar principieel op tegen ben, maar ik wil mijn intuïtie blijven trainen; iets waar ik heel sterk aan hecht en waar ik de Gezellen als eerste in onderwijs. Een ei koken zonder timer, een vis bakken met je ogen dicht, op je gehoor – kortom, je zintuigen opnieuw trainen om met hun omgeving te communiceren en daarop vertrouwen. Ik weiger te geloven dat alle AI per definitie slecht is, hoewel een groot deel ontstaat in Nihilibertijnse werkplaatsen.

Kijk, de vraag blijft altijd hoeveel je in een nieuwe gast investeert, vooral in het geval van Dwalers. Wat zoeken ze precies? Hoe lang blijven ze hier? En hoe zorg je dat iedereen

zich thuis blijft voelen tussen steeds nieuwe anderen? Zelf geloof ik dat je nooit te veel kan investeren in het opbouwen van connecties tussen personen, dingen, een plek. Vertrouwen blijft daarbij voor mij toch het meest duurzame gebaar, en ik heb het altijd een uitdaging gevonden om die vraag te vinden waar de ander ja op kan zeggen.

*

8:47 uur. Melde en ik proppen het tegenstribbelende dekbed in de hoes en schudden onhandig lachend alle veren tot in de hoeken.

"Deze ook?" vraagt ze met twee kussenslopen hoog in haar handen. Ik knik en zet intussen de twee kiepramen open. Zon. Volle warme lenteson. Melde komt op haar onhoorbare manier naast mij staan met de ogen dicht en het leeftijdsloze aangezicht richting de zon. Ik heb mijn ogen open en kijk naar buiten. Zo staan we een tijd lang zonder iets te zeggen of te doen, elk voor een raam met uitzicht op de stad. Het Havengebouw aan de overkant is leeg en vervallen, maar op één van de groene torens van Hotel New York wappert een rode vlag met het ook_huis logo.

Het komt wel goed uit dat Melde twee weken geleden als Dwaler is aan komen lopen en blijven hangen. Ze is een harde werker en niet bang haar handen vies te maken. Dwalers zijn een soort parasitaire marktkramers; meestal hebben ze wel wat te ruilen in goederen of kennis, maar soms ook helemaal niet en maken ze gewoon gebruik van de radicale gastvrijheid die de ook_huizen bieden. Nu Raaf een tijdje onderweg is, is de hulp van Melde erg welkom. Raaf en ik gaan allebei nog steeds een keer per jaar nomaden om onze kennis met anderen te delen en nieuwe inzichten mee terug te nemen. Maar ik denk – of beter: ik hoop – dat dit zijn laatste jaar is. Het traplopen gaat ons allebei een stuk minder goed af en het wordt waarschijnlijk tijd om naar de benedenverdieping te verhuizen. Daar zie ik wel tegenop; het voelt toch een beetje als het laatste stadium. Raaf doet al helemaal

alsof er nog geen vuiltje aan de lucht is, maar het valt me op dat ook hij wat langer en harder de leuning vastgrijpt op weg naar de slaapkamer. Overigens heb ik mijn vermoedens over Melde nog niet met hem gedeeld; hij is altijd meteen paranoïde wat dat soort dingen betreft. Vindt mij te goed van vertrouwen.

*

9:00 uur. Starend uit het raam zie ik twee oudere mannen met rugzakken in snelle pas langs de Maasoever wandelen. Ze herinneren me aan de gasten die we vandaag krijgen en ik schiet in actie. Twee minuten later gaat de bel.

*

9:02 uur. Aan de voordeur staat een onbekend meisje. Ze kijkt me niet aan en het lijkt alsof ze er al uren staat.

"Kom binnen" zeg ik, en ik houd de deur open. Geen beweging.

"Hee. Jij hebt zelf aangebeld. Nu moet je ook binnenkomen." Maar ze blijft stil voor me staan, het hoofd lichtjes gebogen zodat het donkere haar in kleine krullen voor haar gezicht valt en er alleen een stuk neus zichtbaar is. In haar versleten roze onesie met het retro punklogo PERIOT ziet ze er verloren uit. Anderzijds draagt ze wel nog de typische NihiLib kralenketting met felrode, lichtpulserende fungi, dus ik ben op mijn hoede. Ze heeft wel lef om daarmee aan te bellen.

Ik doe met een ongeduldig gebaar de deur nog een stukje verder open.

"Ok dan." zegt ze zuchtend, alsof *ik* haar iets op heb gedragen. Ze stapt binnen en ik duw de deur iets te hard achter haar dicht. Soms irriteren deze kinderen me mateloos, alsof alles hen maar overkomt; slachtofferschap als default setting. Wat natuurlijk wel begrijpelijk is gezien de kapotte wereld waarin ze hebben moeten opgroeien.

Schoorvoetend loopt het meisje de woonkeuken in en blijft dan in het midden van de ruimte staan terwijl ze aan haar ketting friemelt. Ongemak in de vorm van een tienerlichaam.

"Ga zitten" zeg ik, terwijl ik naar een stoel wijs en kruimelpatronen van Yaris van tafel veeg. Karla en Mandra zijn gelukkig verdwenen – daar hebben we geluk mee. Ze gaat zitten op de stoel ernaast.

"Hoe heet je?"

"Vlo."

"En je echte naam?"

"Doeternietoe."

Deze jongeren hebben altijd bijnamen van parasieten; een jaar geleden was Teek hier aan komen lopen en naar alle waarschijnlijkheid vertelt Vlo mij binnenkort een verhaal analoog aan dat van hem. Dat ze is opgepikt door een paar oudere NiliLibs met de belofte van gratis eten en onbeperkt VR in ruil voor programmeerwerk. Veel van deze gerekruteerde kinderen zitten jarenlang vast in grote NihiLibertijnse bendes waar geen enkele moraal heerst. Ieder voor zich en online escapisme voor ons allen; op papier een walhalla voor tieners, in werkelijkheid één onophoudelijke en gewelddadige orgie waarbij de oudere leden het voor het zeggen hebben.

*

9:04 uur.

"Chicorei?" vraag ik aan Vlo.

Een gerimpelde neus is het antwoord. Omgangsvormen zitten ook allang niet meer in het basispakket.

"Heb je ook bars?"

"Ja hoor", zeg ik. Ik loop naar de kast en pak twee walnootrepen uit de trommel.

"Zelfgemaakt. Met echte honing."

"Gatverdamme."

Daar gaan we weer. Ik weet nog dat het me drie weken had gekost om Teek ook maar één aardappel te laten eten. Totale paniek. Hij had zijn hele leven alleen nog maar voedsel in de vorm van een rechthoek gegeten. Alle andere vormen maakte hem bang. Ik had stiekem even de hoop dat het bij deze Vlo mee zou vallen, maar ziet het voorlopig niet naar uit. Om niet constant een gevecht over eten te hoeven voeren met dit soort jonge Dwalers, heb ik altijd wel iets met MSG in huis. En dus zet ik een pot instant noodles voor haar neus en wijs op de qooker.

"Help jezelf."

*

9:45 uur. Nadat Vlo zich heeft geïnstalleerd in een gastenkamer en veel te lang heeft gedoucht – het is meteen ook de laatste keer van deze maand dat ze mag douchen, maar dat weet ze nu nog niet – zitten we opnieuw aan de keukentafel. Ik leg in grote lijnen uit hoe het hier werkt: de klussenlijst (wie het vroegste opstaat heeft de meeste keus) de avondklok (niet na het donker naar buiten) en de belangrijkste regel over de basisvoorzieningen zoals water, voedsel en elektriciteit: *niet delen = stelen*.

Iedereen die aanklopt mag binnen in een ook_huis. Er hangt groot bord boven onze ingang: (echt) IEDEREEN WELKOM. Het *echt* is er ooit door Teek met een spuitbus bijgeschreven. Hij woont nu al een tijdje in het tek_huis, wat sindsdien de bijnaam teek_huis heeft gekregen omdat met zijn kennis al veel D-duif aanvallen zijn voorkomen. Natuurlijk zitten er altijd rotte appels tussen, maar meestal blijkt het alleen om een worm te gaan, en dat is op te lossen. Uiteindelijk realiseert bijna iedereen zich dat het evident is

om afhankelijk van elkaar te zijn: privacy en individualisme zijn een wassen neus als het gaat om overleven.

*

10:26 uur. Als ik ben uitgepraat kijkt Vlo alsof ze er weer vandoor wil. Dat snap ik. Het zijn veel regels voor iemand die zonder enige discipline is opgegroeid – en dan heb ik nog lang niet alles verteld. Maar ik moet zorgen dat ze hier blijft. Niet alleen omdat het fijn is om jonge mensen een veilig huis te kunnen bieden, maar Vlo zit zonder twijfel vol nieuwe informatie die het tek_huis kan gebruiken om de duiven te bestrijden en het zou een pak van mijn hart zijn als we de dag door kunnen komen zonder slachtoffers.

D-duiven kunnen maximaal vijf uur rondvliegen voordat ze moeten terugkeren naar hun basis. Dit heeft te maken met de vermogensdichtheid van de batterij in de krop zeggen de tekkies. Feit is dus dat er vandaag vijf uur lang levende bommen door de stad vliegen. En het zou me niks verbazen als ze in de nabije toekomst onbeperkt kunnen rondvliegen, dus ieder draadje informatie is welkom.

*

10:29 uur. Mus komt met ongekamde haren en *The Anthology of Bioneers* in de hand de keuken in. Zijn blik valt onmiddellijk op de ketting van onze gast en hij kijkt met een opgetrokken rechter wenkbrauw richting mij.

"Dit is Vlo", zeg ik. "Ze blijft hier even."

"Ok..."

Hij maakt ietwat geagiteerd een kruidenthee voor zichzelf – Mus houdt niet van koffie – en gaat dan schuin tegenover Vlo zitten zonder veel aandacht aan haar te besteden.

Tenminste, zo lijkt het. Maar ik weet dat er hele series non-verbale interactie over tafel gaan. Voor mij is het net als met die Mosquito frequenties die ze ooit aan het begin van de

eeuw tegen hangjongeren gebruikten: ik ben te oud om ze op te pikken. Maar ik weet dat Mus zowel ongerust als geïnteresseerd is in de ketting van Vlo.

*

10:49 uur. Als ik aan Vlo vraag of ze met Mus mee wil naar het tek_huis, begint ze over haar hele lichaam te trillen. Ik zie aan alles dat ze het liefst weg wil rennen, maar niet weet waarnaartoe. Ik heb medelijden met haar, maar voel me ook verscheurd. Het is heel belangrijk dat ze meegaat, zodat we misschien de duiven voor 12 uur kunnen uitschakelen. Anderzijds zie ik een kleine vlo vol angst en kan ik het niet over mijn hart verkrijgen om aan te dringen. Het vertrouwen is nog broos, en haar nu dwingen om mee te gaan is tricky. Raaf zou het waarschijnlijk wel gelukt zijn om haar over te halen, maar ik ben niet goed in het pushen van mensen.

"Je hoeft nergens heen als je niet wil" zeg ik, tegen mijn eigen wens in. Haar lichaam ontspant zichtbaar.

"Maar mag Mus dan wel jouw ketting naar het tek_huis brengen?"

Haar handen gaan in een reflex naar de kralen om haar nek; ze betast ze vluchtig, als een gewoontegebaar, bijna liefdevol. Het blijft lange tijd stil. Mus kucht nogal opzichtig. Dan volgt een diepe zucht en grijpt ze naar het slotje in haar nek. Na wat gefrummel krijgt ze de ketting open en legt deze met tegenzin op de verste hoek van de tafel. Meteen verliezen de kralen hun kleur, en ook de donkere huid van Vlo ziet een tintje valer zonder de ketting.

Deze verslavende symbiose tussen mens en microbe hadden de NihiLibs ontwikkeld om hun jongeren afhankelijk te maken. Hierbij was het ze gelukt om fungi zo te modificeren dat ze – mits regelmatig gevoed – sporen produceren die een licht verdovend effect hebben op de host. De fungi leven van dood huidmateriaal, en door ze steeds aan te raken ontstaat een wederzijdse afhankelijkheid tussen drager en microbe. Dit hadden we

vorig jaar allemaal van Teek gehoord en sindsdien was Mus volledig geobsedeerd door dit soort bioneering met schimmels. Sporadicalen noemt hij het altijd als grap. Binnenin de kralen zit een chip die informatie verzamelt over het doen en laten van de eigenaar.

*

11:17 uur. Melde komt naar beneden, schenkt een kop thee in en stelt zich vanaf een afstand voor aan Vlo, om vervolgens aan de verste hoek van de tafel plaats te nemen. Ze lijkt de situatie eerst rustig te willen inschatten en kijkt nippend van haar thee met een schuine blik naar Vlo. Die schuift ongemakkelijk op haar stoel terwijl ze met een gekleurde nagel aan een restje opgedroogd ei op een placemat krabt.

Dan vraagt Melde opgewekt aan mij: "Bieten?" Ik knik. Goed idee. Wederom voelt ze griezelig precies aan wat er moet gebeuren.

"Heb je wel eens wat ingemaakt?" vraag ik aan Vlo. De vraag is uiteraard retorisch. Het lijkt me sterk dat ze ooit iets anders heeft ingemaakt dan een tegenspeler tijdens het gamen. Ze mompelt iets en trekt haar schouders op.

"Kom." zeg ik, en ik sta op van tafel. "We gaan iets doen. Met onze handen."

*

11:25 uur. Vlo is mij met frisse tegenzin gevolgd naar de productiekeuken. Intussen heeft Mus de ketting ingepakt en zich klaargemaakt om naar het tek_huis te gaan, twee straten verderop. Ik druk hem op het hart zo snel mogelijk terug te komen. Het komt namelijk regelmatig voor dat hij daar blijft hangen om met de jonge gasten te praten over hun gedeelde passie – bioneering – en dan vergeet hij zijn taken in ons huis. Nu belooft hij voor 12 uur terug te zijn.

*

11:48 uur. De tuindeuren zwaaien open en Yaris komt binnen met twee kratten rode

biet. Triomfantelijk zet hij deze op de werktafel.

“Het is maar 20 kilo!” knipoogt hij naar Vlo die prompt wegduikt achter een koelkast. Melde giechelt. Terwijl ik verder ga met Vlo uitleggen hoe je weckpotten steriliseert, en Yaris een grapje maakt over rood worden als een biet, voel ik langzaam de knoop in mijn maag wat lossen worden. Nog tien minuten en dan is het 12 uur.